

СОЦІАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ В ГРОМАДІ ПІД ЧАС ВІЙНИ У ФОКУСІ РЕГІОНАЛЬНИХ МЕДІА

Актуальність вирішення соціальних проблем в громаді, надання соціальних послуг та розвиток громади завжди були і будуть важливими для громадян. Інформування є невід'ємною частиною питання. Тому досліджено висвітлення регіональними медіа соціальних проблем в громаді та надання інформаційного супроводу. Використані моніторингові дані від початку повномасштабного вторгнення і до сьогодні щодо контенту. Також враховані дані потреб у сфері соціального захисту під час війни.

Ключові слова: соціальні проблеми, громада, війна, регіональні медіа, контент, інформування.

The urgency of solving social problems in the community, the provision of social services and the development of the community have always been and will be important for citizens. Information is an integral part of the issue. Therefore, regional media coverage of social problems in the community and the provision of information support were investigated. Used monitoring data from the beginning of the full-scale invasion until today for

content. Data on needs in the field of social protection during the war are also taken into account.

Key words: social problems, community, war, regional media, content, informing.

Особливо гостро питання актуалізації соціальних проблем у громаді постало з початком повномасштабного вторгнення РФ в Україну. Це зумовлено зростанням кількості тих, хто потребує соціальної підтримки з боку держави. У розрізі цих питань поруч стоять медіа, які беруть на себе інформаційну підтримку на збалансоване інформування населення про можливості від державних інституцій чи некомерційних організацій.

«Всеукраїнська асоціація ОТГ» провела опитування у 2023 р. для з'ясування потреб у сфері соціального захисту, що з'явилися після початку повномасштабної війни у 2022 р. Представники органів місцевого самоврядування визначили основні потреби у сфері соціального захисту. За результатами опитування, однією з основних потреб є інформаційне забезпечення – 53% респондентів відповіли «так» [2].

Щодо висвітлення соціальних проблем регіональними медіа на початку війни, то дослідження свідчать, що вони в першу чергу були сфокусовані на висвітленні воєнних дій. Проте вже через декілька місяців значна частина контенту була присвячена впливу війни на життя громад, соціальній сфері. Також слід зазначити, що висвітлення життя громад у регіональних медіа було неглибоким, офіційним. За даними моніторингу регіональних друкованих та інтернет-медіа, який у травні-червні 2022 р. провів Інститут демократії імені Пилипа Орлика, теми розвитку життя громади увійшли в топ-3 тем, а саме 15,4% в друкованих медіа, 14,8% онлайн. Зокрема, про життя громад найбільше писали на Одещині та Сумщині – 24%. Проте зазначимо, що межа між воєнною тематикою та життям громад досить умовна. Ці питання є взаємопов'язаними. Одеські експерти зазначають, що у ЗМІ зустрічаються матеріали про організацію заходів для дітей до 1 червня, сферу дозвілля, роботу з ВПО, адміністративні послуги, роботу комунальників, благоустрій територій [4].

За результатами моніторингу, проведеного Інститутом демократії імені Пилипа Орлика у 2024 р., теми життя місцевої громади займають

на шпальтах друкованих регіональних ЗМІ 13,8%. На сайтах – життя цивільного населення під час війни, біженці та переселенці – 13,5%. На Одещині писали про те, як ветеранам повертатися до цивільного життя, про реабілітацію бійців, подолання посттравматичного синдрому, публікували розповіді про життя після втрати близьких на війні [5].

У липні 2024 році на Форумі стійких медіа спікерка виокремила 10 найактуальніших тем, із якими, на її думку, варто працювати медійникам, щоб поширювати інформацію про Україну у світі. Серед них – взаємодія між владою та громадами, розвиток місцевих громад [3].

Особливо відчутна необхідність інформування населення через ЗМІ у прифронтових громадах, де відсутній інтернет, зв'язок і часто світло. Друковані газети стали місточком до отримання необхідної інформації для населення, зокрема і щодо життя та діяльності громад та надання соціальних послуг громадянам. Прикладом стали газети Запорізької області – «Трудова слава» (м. Оріхів) та «Голос Гуляйпілья», а також друкованих видань – «Дніпровські вогні» (м. Вільнянськ) і «Наше життя» (Новомиколаївка) [1]. Тут висвітлюються як теми війни, так і теми життя громад на прифронтових територіях.

Таким чином взаємодія регіональних медіа і територіальних громад є важливою задля якісного інформування населення як про соціальні проблеми в громаді, так і про їх вирішення.

Список використаних джерел

1. Місцеві медіа і прифронтові громади: заради розвитку потрібне співробітництво. Офіційний сайт «НСЖУ». 7 серпня 2024. URL: <https://nsju.org/novini/misczevi-media-i-pryfrontovi-gromady-zarady-rozvytku-potribne-spivrobitnycztvo/> (дата звернення: 15.08.2024).
2. Опитування щодо основних проблем у сфері соціального захисту та згуртованості. *Всеукраїнська асоціація ОТГ*. 2023. URL: https://hromady.org/wp-content/uploads/2023/08/26_05_2023_Соцзахист_презентація_ВА-ОТГ.pptx.pdf (дата звернення: 15.08.2024).
3. Про виклики для журналістів в умовах війни говорили на форумі стійких медіа. *Vedia Vista*. 9 липня 2024. URL: <https://mediavista.com.ua/archives/5807> (дата звернення: 15.08.2024).
4. Стеблина Н. Українські регіональні медіа під час війни: кримінал та «соціалка» повертають свої позиції. *Детектор медіа*. 1 липня 2022. URL: <https://detector.media/infospace/article/200634/2022-07->

[01-ukrainski-regionalni-media-pid-chas-viyny-kryminal-ta-sotsialka-povertayut-svoi-pozytsii/](#) (дата звернення: 15.08.2024).

5. Стеблина Н. Як українські регіональні медіа дотримувалися стандартів у серпні 2024-го. *Детектор медіа*. 22 серпня 2024. URL : <https://detector.media/regionalna-presaonline/article/231166/2024-08-22-yak-ukrainski-regionalni-media-dotrymuvalysya-standartiv-u-serpni-2024-go/> (дата звернення: 15.08.2024).